

Kumla kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Björnens förskola

2023/2024

Plan mot diskriminering och kränkande behandling	1
Inledning	3
Vision för förskolorna i Kumla kommun	3
Utvärdering av åtgärderna och insatserna i föregående års plan.	4
Plan för nya verksamhetsåret xxxx	6
Förebyggande arbete	6
Kartläggning och identifiering av risker i verksamheten	6
Planering av årets förebyggande arbete	7
Främjande arbete	8
Uppsikt och upptäckt	8
Så här gör vi för att alla ska känna till vår plan!	9
Så här har barnen varit delaktiga i arbetet	9
Åtgärdande arbete – rutiner för akuta situationer	10
Kontaktuppgifter	11

Inledning

Likabehandlingsarbete handlar om att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg och meningsfull skolvardag är en förutsättning för att barn ska lära och utvecklas och forskning visar att ett systematiskt arbete mot kränkningar ger resultat.

För Kumla kommun är det viktigt att värna om mänskliga rättigheter och att implementera FN:s barnkonvention i skola och förskola. Rätten till likabehandling hör till de grundläggande mänskliga rättigheterna och likabehandlingsarbetet ska genomsyra hela verksamheten och avspeglas i förhållningssätt, undervisning, regler och rutiner. Likabehandlingsarbetet ska utgå från diskrimineringslagen, skollagen och förskolans värdegrund. Värdegrunden ska i sin tur böttna i förskolans styrdokument.

Alla barn i förskolan har samma rättigheter – oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller könsuttryck och ålder.

Förskolan ska varje år upprätta en plan med översikt över de åtgärder som behövs för arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Rektor ansvarar för att planen implementeras, utvärderas och revideras varje år medan all personal har ansvar för att planen efterlevs och att förskolan arbetar utifrån den.

Förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att strukturera likabehandlingsarbetet. Arbetet med att utforma planen är också ett sätt att förankra likabehandlingsarbetet och att involvera alla som berörs. Kumla kommuns mall för plan mot diskriminering och kränkande behandling utgör ett stöd och instruktion för detta arbete.

Vision för förskolorna i Kumla kommun

På förskolan ska alla barn känna sig trygga och bli respekterade för det dem är oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. På förskolan ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling.

Alla barn och vuxna har rätt att bli accepterade som de är. Alla människor har rätt att vara olika på lika villkor.

Utvärdering av åtgärderna och insatserna i föregående års plan.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling innehåller här nedan en redovisning av hur åtgärderna och insatserna i föregående års plan har genomförts. Har insatserna och åtgärderna haft avsedd effekt utifrån de mål som sattes upp i föregående års plan? Utvärderingen är utgångspunkten för årets plan.

Tänk på att det är viktigt att både barn, vårdnadshavare och personal involveras.

<p>Beskrivning av hur föregående års plan har utvärderats och vilka som har varit delaktiga (Exempelvis genom enkäter till vårdnadshavare och personal, analys av genomförda barnintervjuer/trygghetsvandringar, analys av under läsåret inkomna anmälningar om tillbud samt anmälningar om kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier i förskolan samt samtal med vårdnadshavare och personal.)</p>	<p>Pedagogerna har:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyserat olycksfall på APT:er • analyserat trygghetsmaterialet i reflektionsprotokollen<ul style="list-style-type: none"> - <i>Riskbedömning- en del av trygghetsarbetet</i> - <i>Klimatet i barngruppen-en del av trygghetsarbetet</i> • genomfört trygghetsvandringar • observation av barnen. <p>Två gånger om året utvärderas verksamheten i sin helhet av pedagogerna.</p> <p>I utvärderingen har kvalitetsenkät till pedagoger och enkät till vårdnadshavare använts.</p>
---	--

<p>Resultat av utvärderingen av föregående års plan</p>	<p>Resultatet visar att pedagogerna arbetar förebyggande och främjande för att förskolan ska vara en trygg plats för alla barn. Barnen delas i grupper under stora delar av dagen så alla barn ska komma till tals. I mindre grupper är barnen också lyhörda inför varandra på ett mer tydligt sätt än i en större gruppkonstellation. Pedagogerna är aktivt närvarande i barnens lek och mellan pedagoger och barn förs samtal om värdegrunden i olika sammanhang, om respekt, empati och förståelse för varandras olikheter.</p> <p>Barnen uttrycker att de trivs i miljöerna på förskolan och att det är roligt att leka där.</p> <p>I enkäten till vårdnadshavarna framkommer att vårdnadshavarna känner sig trygga att lämna sina barn på förskolan.</p> <p>På förskolans arbetsplatsträffar (APT) tas tillbud/olycksfall upp som en egen punkt för diskussion. Detta ger förutsättningar för att kunna se samband över vad som skett och på så sätt arbeta för att förebygga händelser. På pedagogisk timme har diskussioner förts om diskriminering och kränkande behandling. Upplevelsen hos pedagogerna är att händelser kopplade till diskrimineringsgrunderna är tydligare än kränkande behandling. Pedagogerna är väl medvetna om hur rutinen ser ut vid misstanke om att kränkning skett, det som fortfarande upplevs svårt är att avgöra vad som är en kränkning och vad som är en konflikt. Eftersom även <i>misstanke</i> om kränkning ska anmälas behöver kunskapen ökas gällande att särskilja dessa så anmälan görs där det föreligger en misstanke om kränkning. Oavsett benämningen av händelser som sker så hanteras de professionellt och barnen undervisas i normer och värden.</p> <p>I utvärderingen framkommer att dokumentet <i>"Riskbedömning – en del av trygghetsarbetet"</i> inte alltid fylls i kontinuerligt. Dokumentet är ett verktyg för att pedagogerna ska få bästa förutsättningarna för att arbeta förebyggande och främjande. Varje avdelning måste säkerställa att detta arbete genomförs kontinuerligt.</p>
---	---

Utvärderingens resultat visar att följande behöver åtgärdas/arbetas vidare med:	<ul style="list-style-type: none"> • Utöka kunskapen kring begreppet kränkande behandling på förskolan. • Dokumentera kontinuerligt i: <ul style="list-style-type: none"> - Riskbedömning- en del av trygghetsarbetet - Klimatet i barngruppen-en del av trygghetsarbetet
---	--

Det som framkommer i utvärderingen tas med till planeringen av årets förebyggande arbete.

Plan för nya verksamhetsåret 2023/2024

Förebyggande arbete

Förebyggande arbete innebär att identifiera och avvärja risker för kränkningar och trakasserier.

Kartläggning och identifiering av risker i verksamheten

Kartläggning ska ske utifrån de olika diskrimineringsgrunderna, trygghet/trivsel och inflytande/delaktighet. Kartläggningen ska leda till att identifiera var och när det finns risk för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamhet och miljö.

Område som berörs Trygghet och trivsel, inflytande och delaktighet, studiero, diskrimineringsgrund (Kön, könsidentitet eller könsuttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder, övrigt)	<ul style="list-style-type: none"> • Trygghet och trivsel • Inflytande och delaktighet • Studiero
Metod (t ex enkäter, trygghetskartor, trygghetsvandring, intervjuer, incidentrapporter, observation och uppsikt)	<ul style="list-style-type: none"> • Trygghetsvandring • Observation och uppsikt

Var/när identifierad risk (vad framkom i kartläggningen?)	<ul style="list-style-type: none"> När det är många barn som befinner sig på samma ställe finns risk för incidenter Det finns rum på förskolan som kräver extra uppsikt
--	---

Det som framkommer i kartläggningen tas med till planeringen av årets förebyggande arbete.

Planering av årets förebyggande arbete

Utifrån förra årets utvärdering och årets kartläggning och identifiering av risker sammanställs nedan planeringen för verksamhetsåret 2023-2024.

Planeringstabell

Identifierad risk kring områdena	Insats/arbetssätt/åtgärder	När	Ansvarig
Trygghet/trivsel, delaktighet/inflytande, arbetsro, diskrimineringsgrunderna och övrigt.	(t ex genom fördjupade enkätundersökningar, tema, åtgärder i den fysiska miljön, fungerande och relevanta ordningsregler, utbilda barn i källkritik, empati och konflikthantering. Arbeta med och uppmuntra till delaktighet)		
Trygghet/trivsel	Dokumentera kontinuerligt i: <ul style="list-style-type: none"> <i>Riskbedömning- en del av trygghetsarbetet</i> <i>Klimatet i barngruppen-en del av trygghetsarbetet</i> 	Kontinuerligt under hela verksamhetsåret	Arbetslaget
Trygghet/trivsel	Utöka kunskapen kring begreppet kränkande behandling på förskolan.	På pedagogisk timme under verksamhetsåret	Rektor
Trygghet/trivsel Inflytande/delaktighet	När det är många barn på samma ställe: Närvarande aktiva pedagoger som möjliggör att dela barnen i mindre grupper	Dagligen	Arbetslaget
Trygghet/trivsel	Rum som kräver extra uppsikt: Aktiva pedagoger	Dagligen	Arbetslaget

	som är i rörelse och förflyttar sig mellan rummen.		
Trygghet	Trygghetsvandringar med "känselfigurer" som ger även de yngsta möjlighet att uttrycka sig.	En gång/termin	Arbetslaget.

Främjande arbete

Främjande arbete pågår kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Uppsikt och upptäckt

Förskolans främjande insatser syftar till att skapa en trygg miljö och förstärka respekten för allas lika värde. De främjande insatserna riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Följande främjande insatser kommer arbetas med under året:

Diskrimineringsgrund	Insats/arbetssätt (revidering vid behov)
- Kön - Könsidentitet eller könsuttryck - Sexuell läggning	<ul style="list-style-type: none"> • I miljön aktivt utmana stereotypa könsroller. • Inventera befintligt material och uppdatera ped. material som sånger, litteratur, sagor, drama m.m. • Arbeta med integritet och samtycke • Samtala om likheter och olikheter, utmana könsstereotypa normer
- Etnisk tillhörighet - Religion eller annan trosuppfattning	<ul style="list-style-type: none"> • Ge barnen ett öppet synsätt vad gäller likheter och olikheter i världen via medier, sånger, samlingar, egna erfarenheter m.m. • Uppmärksamma barnen på vad barnkonventionen är och hur vi på förskolan förhåller oss till den. Undervisa barnen i barnens rättigheter. • Ta tillvara varandras bakgrunder och uppmärksamma olika traditioner och kulturer. • Genom olika undervisningsformer belysa levnadsvillkor och traditioner i andra kulturer.
- Funktionsnedsättning (fysiska eller psykiska)	<ul style="list-style-type: none"> • Inventera och anpassa den fysiska och den psykiska miljön på förskolan för att tillgodose de befintliga behoven. <ul style="list-style-type: none"> - Genom att dela gruppen med barn för att underlätta för barn med olika behov.

	<ul style="list-style-type: none"> - Dela barnen i mindre grupper för att skapa bättre förutsättningar för undervisning. - Upprätta handlingsplaner för barn i behov av särskilt stöd, kortsiktigt och långsiktigt.
-Ålder	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisning, miljö och material anpassas till barnen utifrån förutsättningar, intressen och behov, inte utifrån ålder.
-Övrigt främjande arbete	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeta normkreativt – bland annat ifrågasätta barnens sätt att värdera materiella ting. • Belysa att alla är unika och lika mycket värda oavsett bakgrund. • Bemöta barnen utifrån deras egenskaper, inte efter utseende, kläder eller tillhörigheter. • Aktivt närvarande och medvetna pedagoger.

Så här gör vi för att alla ska känna till vår plan!

Det är mycket viktigt att planen är känd och förankrad bland all personal (inte bara den pedagogiska utan även andra som arbetar eller vistas på förskolan), barn och vårdnadshavare. Syftet är att alla ska veta vilka rättigheter barn har samt hur förskolan arbetar med detta.

Så här förankrar/informerar vi om arbetet kring planen:

Insats/arbetsätt	När	Ansvar
Information om planen på föräldramötet	231016	Rektor
Kontinuerligt arbete med planen under verksamhetsåret	Avstämning på KUP-dagen 8 januari och KUP-dagen i juni	Arbetslaget

Så här har barnen varit delaktiga i arbetet

Barnen har rätt att vara delaktiga i arbetet med likabehandling och mot kränkningar. De ska exempelvis delta i arbetet med att upprätta och följa upp denna plan. Deras delaktighet ska anpassas utifrån ålder och mognad (förordning 2006:1083). FN:s barnkonvention, artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör dem.

Barnen är delaktiga och involverade i framtagandet av planen och arbetet med likabehandling genom att:

Insats/arbetsätt	När	Ansvar
Läst böcker om Barnkonventionen och barns rättigheter samt fört diskussioner omkring detta.	Hela verksamhetsåret	Arbetslaget

Åtgärdande arbete – rutiner för akuta situationer

När det kommer signaler om ett barn känner sig diskriminerad, kränkt eller trakasserad ska det åtgärdande arbetet påbörjas skyndsamt. Välkända rutiner med tydliga arbetsätt med tillhörande ansvarsfördelning är avgörande för att utreda, stoppa och förhindra fortsatta kränkningar. Det är rektors ansvar att säkerställa att all personal känner till rutiner för hur förskolan ska agera i sådana situationer.

Utredning och åtgärder

Så snart förskolan får kännedom om att ett barn anser sig vara utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av annat barn eller vuxen på förskolan, inträder förskolans skyldighet att anmäla, utreda och åtgärda. Skyldigheten att utreda och åtgärda gäller även om barnet självt eller dess vårdnadshavare inte vill detta. Information kan komma förskolan till del på olika sätt, exempelvis från barnet självt, något annat barn, vårdnadshavare, vikarier eller personal. Förskolan måste agera oavsett vem som larmar och även om det sker anonymt.

Rutin för anmälan:

1. Pedagoger gör anmälan om misstänkt kränkande behandling via e-tjänsten *Anmälan om misstänkt kränkande behandling, trakasseri eller sexuellt trakasseri mot barn/elev*. Rektor informeras.
2. Vårdnadshavare informeras.
3. Rektor ansvarar för att utredning påbörjas och genomförs. Vid misstanke om kränkning vuxen-barn ansvarar verksamhetschef för utredning.
4. Beroende på utredningens utfall vidtas lämpliga åtgärder. Återkoppling till vårdnadshavare.
5. Rektor och pedagoger följer upp vidtagna åtgärder på förskolan tillsammans med vårdnadshavare.

Kontaktuppgifter

Om du som vårdnadshavare känner dig orolig för att ditt barn blir utsatt eller om ditt barn känner sig utsatt på något sätt, kontakta alltid personal på förskolan eller rektorn.

På vår förskola kan barn och deras vårdnadshavare som vill ha stöd vända sig till:

Björnens förskola

Tel.nr: 019-58 80 43

Rektor: Karolina Holmér

Tel.nr: 019-58 87 42

Verksamhetschef: Cathrine Hansson-Sonnerstedt

Tel.nr: 019-58 82 00

Skolchef: Linda Meriloo

Tel.nr: 019-58 83 00